

בג"צ 4542/02

קבוע: 27.1.04

בית המשפט העליון

בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

קו לעובד ואח'

ע"י ב"כ עוה"ד ע. אלבין ושות'

טל. 03-6405235 פקס. 03-6407422

העותרים

נ ד

1-4. ממשלת ישראל ואח'

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים ירושלים

5. התאחדות הקבלנים והבונים

6. איגוד מגדלי המרחים

המשיביםהודעה מעדכנת מטעם משיבים 1-3 לקראת הדיון בעתירה

1. עניינה של עתירה זו הוא חזיקה וקבועה בנוחלי ההעסקה של עובדים זרים בארץ בין עובד זר לבין מעסיק מסויים לו ניתן חיתוך להעסקת עובדים זרים לארץ.

בהקשר זה, הוצג בתצהיר התשובה מטעם המשיבים, הנוהל שהוציא מינהל האוכלוסין במשרד הפנים, חדשים ספורים לפני הגשת העתירה, המסדיר את מעברם של עובדים זרים בין המעסיקים המורשים להעסיק עובדים זרים (להלן: "הנוהל").

2. בנוסף ציינו המשיבים, כי בהתאם להחלטת הממשלה מיום 24.12.01, הוקם בחודש אפריל 2002 צוות שתפקידו לקבוע עקרונות לחסדר חדש בתחום ההעסקה של עובדים זרים בארץ, אשר יתבסס על מתן זיכיונות להכאתם לישראל ולהעסקתם הזמנית של עובדים זרים (להלן: "הצוות הבינמשרדי").

דו"ח הצוות בינמשרדי הוגש ב-15.8.2004 (להלן: "הדו"ח").

עיקרי המלצות הצוות הבינמשרדי היו בזלחלן:

1. הממשלה תוסיף לקבוע מבסה להעסקת עובדים זרים בכל ענף עבודה שהעסקה כזו מותרת בו.
2. לא ינתנו ערך היתרי העסקת עובדים זרים פרטניים למעסיקים בענפים שבהם תותר העסקת עובדים זרים.
3. העובדים זרים שיוורשו לעבוד בישראל בענף פלוני יועסקו על ידי תאגידים אשר יחזיקו ברשיון להעסיק עובדים זרים באותו ענף (מספרם של תאגידים אלה יהיה מוגבל). כל אחד מן התאגידים המורשים יורשה להעסיק מספר מוגדר של עובדים זרים, שינוע בין 2,000-500.
4. מתן הרשיון לתאגיד יותנה בתשלום דמי הרשיון לאוצר המדינה. גובה דמי הרשיון בגין כל עובד שעסיק התאגיד ישקף את הפער שבין עלות העסקת עובד זר לבין עלות העסקת עובד ישראלי, או סכום גבוה ממנו. דמי הרשיון יחושבו כמכפלת הסכום האמור במספר העובדים הזרים שהתאגיד יורשה להעסיק בתקופה שבעדה מתלמים דמי הרשיון, בהתחשב במספר בשעות העבודה הנורמטיבי שעובד זר עובד מדי חודש.
5. כמעגליהם של עובדים זרים, יהיו התאגידים המורשים מחויבים בתשלום שכרם של העובדים הזרים ובמתן כל התנאים להם זכאים העובדים לפי דין בגין העסקת עובדים זרים.
6. כל תאגיד מורשה יחויב להפרש עבור כל עובד זר שהוא מעסיק, מדי חרש, סכום כסף מוגדר, והעובד יהיה זכאי לקבל את הסכום שנצבר על שמו עם עזיבתו את ישראל בתום תקופת עבודתו.
7. מי שיבקשו להעסיק בפועל עובדים זרים בענפים ובמקצועות בהם מותרת העסקת עובדים אלו יפנו לתאגידים המורשים, על מנת להעסיק בפועל עובדים זרים המועסקים על ידי התאגידים. לא תהיה הגבלה מנחלית על מספר העובדים הזרים שמעסיק בפועל יוכל לקלוט לעבודה אצלו (בכפוף למכסות הכוללות בענף שתקבע הממשלה, כאמור) מעסיקים בפועל כאלה לא יודקו להיתר כלשהו כל ערך הם פועלים בענף שבו מותרת העסקת עובדים זרים. לנוכח עורך הביקוש הצפוי, תתפתח תחרות בין מי שמבקשים להעסיק בפועל עובדים זרים בענף, ותחרות זו תביא לכך שמחיר העסקתם של אותם עובדים יעלה ביחס למצב הקיים כיום.

8. לעובדים הזרים תישמר בזכות למעבר בין המעסיקים בפועל ובין התאגידים המורשים, ובלבד שלא יעבדו בענף עבודה אחר מזה שהורשו לעבוד בו, כך שתבוטל הכבילה בין העובד הזר למעסיקו. ביטול הכבילה והזכות למעבר חופשי בין מעסיקים ומעסיקים בפועל בתוך אותו ענף, יביאו אף הם לייקור עלות העסקתם של העובדים הזרים ולשיפור תנאי שיהם ותנאי העסקתם.

9. מעסיקיהם בפועל של העובדים הזרים יהיו מחויבים להקפיד ולודא כי העובדים המתעסקים אצלם בפועל זוכים לתנאי העסקה נאותים, וישאו גם הם באחריות לאי מתן תנאים כאלה לעובדים זרים.

10. לא יחול שינוי במדיניות הממשלה לעניין איסור הבאת עובדים זרים נוספים לעבודה בישראל (המדיניות החזקה כמדיניות "שמים סגורים").

11. לשם הבטחת זכויותיו של העובד הזר ימונה ביחידת הסמך המשרד התעשייה המסחר והתעסוקה נציב קבילות אליו יוכלו העובדים הזרים לפנות בכל מצב בו הם סבורים כי זכויותיהם לא נשמרו. הנציב יהיה מוסמך לברר את התלונות ולצורך כך יהיה זכאי לקבל מידע מהתאגידים המורשים."

הענק הדו"ח צורף כנספח מ/ש/2 להודעה המשלימה מטעם המשיבים מיום 28.9.04 (להלן: "ההודעה המשלימה").

3. בעקבות הדו"ח ניתנה החלטת ממשלה מס. 2446 של הממשלה מיום 15.08.04 בה הוחלט בין היתר:

"לאמץ את עקרונות דו"ח הצוות הבינמשרדי בנושא תכנון שיטת העסקת עובדים זרים בישראל ותנאים למתן רישיונות להעסקת עובדים זרים, בראשותה של חגבי תעל אנדרון (להלן-הועדה), ביחס לענף הבנין. ביחס לענף החקלאות יתקיים דיון נפרד."

וכן:

"לחטיל על שר התעשייה, המסחר והתעסוקה ליישם את ההסדר המפורט בפרק ה' בדו"ח הוועדה על העסקת עובדים זרים בענף בנין לא אחר מיום 1 במרס 2005."

ענין החלטות

"בהתאם לאמור בסעיפים 2 ו-11 בפרק ה' בדו"ח הועדה,
 "יתאפשר מעבר של עובדים זרים בין מעסיקים בפועל ובין
 תאגידים מורשים, בתנאים הקבועים באותם סעיפים."

לצורך כך אף החלט לבצע את תיקוני חקיקה הנדרשים, בהתאם להמלצות הועדה.

ההחלטה צורפה כנספח.מ/ש/3 להודעה המשלימה.

4. לעותרים השגות על המלצות הצוות הבינמשרדי. תחילה העלו העותרים השגותיהם על הכתב במכתבם אל הח"מ מיום 19.8.04 (להלן: "המכתב"). השגות אלה נענו על ידי מר תומר מוסקוביץ, היועץ המשפטי למשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה (להלן: "משרד התמ"ת"), במכתבו מיום 20.9.04. המכתב ומענהו צורפו כנספחים מ/ש/4-5 להודעה המשלימה.

5. ביום 18.11.03 הגישו העותרים לבית המשפט הנכבד את עמדתם בתגובה להודעה המשלימה.

6. במסגרת הודעה זו להלן, נבקש לערוך אשר להתפתחויות שחלו בכל הנוגע ליישום הדו"ח ולהשלים התייחסותם לחשגות העותרים בעניינו.

7. נפתח ונציין, כי ביום 27.10.04 התפרסמה ברשומות הצעת חוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2005 (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2004 (להלן: "הצעת החוק").

במסגרת הצעת החוק, הציעה הממשלה תיקונים שונים בחקיקה המסדירה את העסקתם של עובדים זרים, וזאת לצורך יישום המלצות הצוות הבינמשרדי. העתק פרק ג' להצעת החוק שכותרתו "עובדים זרים", לרבות דברי החסבר לסעיפים המוצעים, יצורף ויסומן מ/ש/6. הצעת החוק עברה קריאה ראשונה, והיא כדונה בימים אלה בוועדת הכספים לקראת קריאה שנייה ושלישית.

8 זאת ועוד; ביום 16.12.04 נערך סיכום דברים בין משרד התמי"ת, משרד האוצר והתאחדות הקבלנים והבונים, במסגרתו הצהירה התאחדות הקבלנים כי תתמוך בתפעלות שיטת העסקת עובדים זרים באמצעות קבלני כח אדם מורשים בהתאם להמלצות הצוות הבינמשרדי (בהתאמות אשר פורטו בסיכום הדברים) וכן בפרק ג' להצעת החוק (תוך תיקון גובה דמי הרשיון).

להלן נעמוד על עיקרי ההסכמות בין המדינה להתאחדות הקבלנים, באשר להתאמות שיערכו ביישום המלצות הצוות הבינמשרדי:

- העסקת עובדים באמצעות קבלני כח אדם (התאגידים המורשים) ולא ישירות על ידי הקבלנים תידחה ותתחיל לפעול ביום 1.5.05.

- הקצאה ראשונית של עובדים לתאגיד מורשה תעמוד על 350-700.

- התאחדות הקבלנים מודעת ואינה מתנגדת לתנאים לקבלת רשיון והיתר מיוחד לכח אדם אשר נקבעו על ידי משרד התמי"ת לשם העסקת עובדים זרים.

- מעבר עובדים מתאגיד מורשה אחד למשנהו ייעשה אחת לרבעון. ואולם, על אף האמור, נציב קבלות העובדים ביחידת הסמך לטיפול בעובדים הזרים או בכל תפקיד אחד שיוסמך לכך, יחיה רשאי להורות על רישום העברת עובד בין תאגידים גם במהלך הרבעון.

- כל התשלומים המוטלים היום בדין על העסקת עובדים זרים יותרו בעינם. לתשלומים אלה תתווסף האגרה המכונה דמי רשיון, שתעמוד על 6,800 ₪ לעובד לשנה (הפחתת נוספת בשיעור האגרה תיעשה היה ויועלה חיטל העסקת עובדים זרים).

- 2,500 עובדים זרים בענף הבניין יוחלפו על פי עקרונות שחזתו בסיכום הדברים, שעיקרם הם כי הכנסת עובד חדש לארץ תותר רק לאחר עגינת העובד אותו הוא מחליף, ויוחלפו רק עובדים שנכנסו כחוק לפני שלש שנים לפחות לעבודה בענף הבניין. ואשר עזבו את הארץ החל מיום 15.12.04. עוד סוכם, כי עובדים זרים חדשים ייכנסו לארץ רק אם אישר ארגון ההגירה העולמי כי הם לא נדרשו לשלם מעבר לקבוע בחוק.

העתק מסיכום הדברים יצורף ויסומן מש/7.

9 הנח בי כן; הליך יישום המלצות הצוות הבינמשרדי נמצא בעיצומו, כאשר כוונת המדינה להתל בהפעלתו ביחס לענף הבניין כבר ביום 1.5.05. יצוין, כי במקביל להליך החקיקה של הצעת החוק, אף גורמים החסדרים המנהליים המתאימים ליישום הדו"ח. כן, נקבע לשם הדוגמא, נוהל משולב למתן רשיון והיתר מיוחד לקבלני כח אדם לשם העסקת עובדים זרים; כן התקשרה המדינה עם חברת המחשוב ועם רואה חשבון.

10. ענין כאן העדכון אשר להתפתחויות שחלו ביישומן של הדו"ח. עתה נתייחס לטענות העותרים בנייר העמדה שהגישו בעקבות ההודעה המשלימה.

11. טענתם הראשונה של העותרים נסבה על כך שהסדר המוצע בדו"ח אינו חל על עובדי סיעוד.

טענה דומה העלו העותרים במכתב והיא נענתה על ידי יועמ"ש משרד התמ"ת. כאמור, בתשובתו של יועמ"ש משרד התמ"ת, תחום הסיעוד שונה מהתחומים האחרים בהם מועסקים עובדים זרים. בנוגע לייחודו של תחום הסיעוד בהקשר דגן, ציין יועמ"ש משרד התמ"ת את העדר האפשרות ל"שוק חופשי" נוכח הצורך בביצוע בדיקת זכאות ספציפית של המטופל, שאם לא כן תימצא ארצו מוצפת בעובדי משק בית מכל העולם. עוד נבקש להפנות בהקשר זה לסעיף 47 למכתב התשובה לעתירת המצביע על הקושי בביטול הזיקה בין העובד הזר למעסיק המסויים. הזקוק לשירותיו דווקא בתחום הסיעוד, וזאת נוכח החשש כי הדבר עלול להוביל לכך שנוקדים מסוימים לשירותים סיעודיים - אשר אף הם כאמור אוכלוסייה חלשה - לא יוכלו להעסיק עובד זר, בין מחמת הקושי המיוחד בטיפול בהם יחסית לנוקדים אחרים לטיפול סיעודי, בין מחמת חסרון כיש ובין מחמת מקום מגוריהם בארץ. לבסוף נבקש להפנות לפיסקה הרביעית לדו"ח, בה נדרש הצוות הבינמשרדי לרגישות הקיימת בכל הקשור לגביית דמי רשיון בענף הסיעוד. על רקע הדברים האמורים, המליץ הצוות הבינמשרדי - ובדין - כי בנושא הסיעוד יתקיים דיון מיוחד.

העותרים כופרים בנייר העמדה שהגישו לבית המשפט הנכבד בהנחת המוצא של הצוות הבינמשרדי, כי ענף הסיעוד דורש הסדר מיוחד להעסקת עובדים זרים, ואולם אין הם מתמודדים עם מאפייני הייחוד של הענף כפי שזכרו לעיל ומשכך עמדתם אינה מבוססת ודינה להידחות.

בכל מקרה, נשוב ונציין את עמדת המשיבים לפיה תנוהל, המסדיר נכון לחינם את מעברם של עובדים זרים בין המעסיקים המורשים להעסיק עובדים זרים, הוא נוהל סביר ומחיתי, אשר אין בו כדי לפגוע בזכויות היסוד של העובדים הזרים בכלל ופגיעה אשר אינה עומדת בתנאים של פיסקת ההגבלה של חוק יסודי: כבוד האדם וחירותו בפרט. בנושא זה הרחיבו המשיבים בכתב התשובה ובחודעות הנוספות שהגישו, ובמסגרת זו אף התייחסו לטענות ולדוגמאות הפרטניות שהציגו העותרים.

לבסוף, נבקש לעדכן, כי תהלת החסדר המוצע בדו"ח על תחום הסיעוד, בהתאמות הנדרשות, נשקלת בימים אלה בדרגים המקצועיים בממשלה.

12. טענה נוספת שטוענים העותרים היא כי הצלחתה של השיטה המוצעת בדו"ח מותנית בהמשך מדיניות השמים הסגורים.

אף טענה זו העלתה העותרת במכתב. תשובתו של יועמ"ש משרד התמ"ת הייתה כי הצוות הבינמשרדי המליץ באופן ברור שלא לשנות את מדיניות השמים הסגורים. עם זאת הבהיר, כי השיטה אינה מותנית במדיניות זו, והיא בת הפעלה ואף מומלצת - אם כי בשינויים מסויימים - גם ביחס לעובדים זרים חדשים.

אין לנו מה להוסיף על דברים אלה. בכל מקרה, נכון להיום, מדיניות השמים הסגורים עומדת בעינה ומשך אין נפקות לטענת העותרים. למותר לציין, כי אם וכאשר זו תשתנה, יוכלו העותרים להשיג על השיטה שתופעל אותה עת.

אשר להליך החתקנה בכל הנוגע להסדרת התיווך בהבאת עובדים זרים, נבקש לציין כי זה נועד להתמודד עם המציאות הנוהגת כיום, בה חרף איסור בדין על גביית דמי תיווך, אלה נגבים ובשיעורים גבוהים מן העובדים הזרים. הנחת הסוצא והציפיה של יוזמת ההתקנה דין היא כי אם ייקבעו דמי תיווך בשיעור סביר, חברות כח האדם רבות ישרו קו עם שיעור זה. האכיפה כלפי מספר קטן יותר של חברות, אשר יפרו את ההוראות שייקבעו, תהיה אז אפקטיבית יותר. בכל מקרה, המדובר ביוזמת התקנה אשר טרם הושלמה והעותרים יוכלו להציג עמדתם בנושא זה בהליך האישור של התקנות בועדת העבודה, ההווחה והבריאות של הכנסת.

13. לבסוף, קובלים העותרים על מיצוב שוק העסקת עובדים זרים על דפוס של העסקה באמצעות חברות כח אדם. העותרים טוענים כי שיטת ההעסקה המוצעת בדו"ח (שיטה לפיה התאגידים המורשים ישמשו המעסיקים של העובדים הזרים ואילו הקבלנים אשר מעסיקו אותם בעבודות הבנין יהיו במעמד של "מעסיק בפועל"), יחד עם הדרישה הנלווית לה לשלם היטלים בשיעור גבוה עבור העובדים הזרים, יצרים בסיס שלא יאפשר מעבר חופשי של העובד בין המעסיקים.

העותרים מפרטים בתגובה מספר סיבות בנין סבורים הם כי ההסדר החדש יוביל להמשך הפגיעה בזכויות האדם של העובדים הזרים וימנע תחרות שוק שתאפשר את ביטול חבליה, כדלהלן:

הסיבה הראשונה שמונים העותרים היא העדר מוטיבציה של התאגידים המורשים להקל על מעבר עובדים זרים ביניהם, נוכח העובדה שרווחיהם תלויים בהמשך העסקתם של העובדים הזרים.

ומענה לטענה זו, השיב יועמי"ש משרד התמי"ת במכתבו, כי יחידת הסמך לטיפול בעובדים זרים ותקפידי הקפדה יתירה על שמירת חופש המעבר המלא של עובדים בין התאגידים המורשים. עוד הדגיש, כי יש לתאגידים המורשים הרבה "מה להפסיד" אם יכבדו בדרך כלשהי על מעבר עובדים, וזאת נוכח הכוונה לנקוט בצעדים חמורים, שעלולים להגיע עד כדי שלילת האפשרות להעסיק עובדים זרים כלפי תאגידים מורשים שינהנו בדרך זו. יצוין בהקשר זה כי – בהתאם להמלצות הצוות הבינמשרדי – מתכוון משרד התמי"ת למנות ביחידת הסמך ממונה על זכויות אדם אליו יוכלו העובדים הזרים למנות בכל מצב בו הם סבורים כי זכויותיהם לא נשמרו.

הסיבה השנייה שמונים העותרים היא כי אין בהסדר המוצע כל תמריץ להעברת רווחי חברת כח האדם לעובד הזר.

הערכת מצב זו איננה מקובלת על המשיבים באורח מלא, שכן לדעתם זכותו של העובד לעבור בין מעסיקים בפועל ובין תאגידים מורשים תגרום לכך שחלק מן הרווח יעבור לעובד עצמו. בכל מקרה יצוין, כי התכלית אליה חותר ההסדר המוצע היא העלאת עלות העבודה של העובד הזר, לאו דווקא העשרתו של העובד הזר. בד בבד גינתה הדעת במסגרת השיטה המוצעת על תשלום שכר הולם לעובד הזר. לעניין זה נקבע כי המעסיק יידרש לשלם לעובד הזר שכר מינימום, וזאת על פי תחשיב שעות עבודה נורמטיבי, המגיע כדי 236 שעות בחודש (דהיינו כ-50 שעות נוספות בכל חודש), יהא אשר יחא היקף ההעסקה בפועל (ראה: סעיף 7 בפרק ה' לדו"ח הדן בשכר העובדים הזרים ותנאי עבודתם). יצוין, כי אף בנושא זה יתקיים פיקוח הדוק של יחידת הסמך. בהקשר זה נבקש להפנות להסדר המוצע בעמ' 48 לדו"ח בכל הנוגע לאופן ההתאגדות של תאגיד מורשה ולסקיפות בה יהא עליו לנהל את ספריו ככל שהדבר נוגע לממשלה. כפי שכבר הוזכר, ביני לבניי כבר נחתם הסכם עם חברת מחשוב, אשר תקים את המערכת הממוחשבת באמצעותה יתנהל הפיקוח על התאגידים המורשים.

סיבה שלישית שמונים העותרים, היא מיעוטם הצפוי של התאגידים המורשים, אשר יוביל לצמצום אפשרות הבחירה של העובדים.

בעניין זה נבקש להפנות את שימת חלב לסיכום הדברים בין המדינה להתאגדות הקבלנים, לפיו ההעסקה הראשונית של התאגידים המורשים תנוע בין 350 ל-700 עובדים על רקע זה, צופים המשיבים כי יהיו כ-30 תאגידים מורשים. מספר לא מבוטל כל עיקר. בנוסף, ציין יועמי"ש משרד התמי"ת במכתבו לעותרים, כי הממונה על ההגבלים העסקיים נתבקש להפנות את תשומת ליבו לתאגידים המורשים ולפעול למניעת יצירת קרטל ביניהם.

הסיבה הרביעית שמוניח העותרים, היא גובהם של התשלומים אשר נדרש תאגיד מורשה לשלם למדינת בגין העסקת העובדים הזרים. העותרים חוששים כי סכומים אלה יגולגלו על העובדים הזרים, וכי יהיה למעסיקים תמריץ להעסיק באופן בלתי חוקי מחוץ להסדר שיונהג.

אף בהקשר זה נבקש להפנות לסיכום הדברים, על פיו הופחתו דמי הרשיון מ-26,000 ₪ (הערכת המשיבים אשר לפער בין עלות העסקת עובד זר לבין עלות העסקת עובד ישראלי) ל-6,800 ₪. בכל מקרה, נשוב ונציין כי העובד הזר זכאי לתשלום שכר מינימום, על פי תחשיב שעות עבודה נורמטיבי, המגיע כדי 236 שעות בחודש, יהא אשר יהא היקף ההעסקה בפועל.

אשר לחשש מפני עבודה מחוץ להסדר, סבורים המשיבים כי אין הוא גדול כפי שמעריכים העותרים, וזאת נוכח הסיכונים להם נחשפים השותפים לעבודה בדרך זו: התאגיד המורשה – אובדן הרשיון וקנסות כבדים והעובד – הרחקה מן הארץ.

14. אשר לחצעת העותרים לחסתפק בהסדר כבילה ענפי, נבקש להפנות לדברים האמורים בסעיף 2 לפרק הי' בדו"ח הועדה וכן לסעיף 2 למכתבו של יועמ"ש משרד התמיית העומדים על חסרוותיה המכריעים.

15. לפני סיום נבקש להפנות את שימת הלב לתוונים אשר פורסמו על ידי הכנסת במסגרת מסמך רקע שהוכן על ידי מרכז מחקר ומידע של הכנסת אשר הוגש לוועדה מיוחדת לנושא בעיית העובדים הזרים.

במסמך רקע זה, נזכר ונסקר סקר בין לאומי שערך ארגון העבודה העלמי בנושא הגירת עבודה, המתבסס על תשובות שהתקבלו מ-90 מדינות.

על פי ממצאי הסקר, מתוך 90 המדינות אשר נענו לסקר, 19 מדינות השיבו כי מעבר בין מעסיקים אינו אפשרי בשום תנאי. רוב המדינות האחרות (62 מדינות) מתנות מעבר של עובדים זרים בין מעסיקים בתנאים שונים: רובן דרשות אישור מוקדם של הרשות המוסמכת, במקצתן (19 מדינות) המעבר בין מעסיקים מותר רק באותו ענף ומקצתן (19 מדינות) מתנות את המעבר בין מעסיקים בכמה שנות עבודה חוקיות.

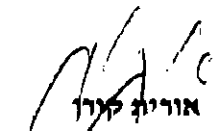
העתק מסמך הרקע שהכין מרכז מחקר ומידע של הכנסת יצורף ויסומן מש/8.

16. לסיום נבקש לטעון, הו יישומם של חלקים נרחבים מן ההסדר המוצע בדו"ח כרוך בהליכי חקיקה ראשית וחקיקת משנה. מטבע הדברים, יוכלו העותרים להציג עמדתם במסגרת הליכי חקיקה אלה, ואין מקום להקדים את הדיון השיפוטי לקביעת ההסדרים החוקיים.

לכשיאושרו ההסדרים החוקיים תרלבנטיים, ממילא תהא פתוחה בפני העותרים הדרך לתקיפתם בבית המשפט, ככל שתהא ביחס עילה לכך ובהתאם לכללים המסדירים ביקורת שיפוטית על דבר חקיקה מאותו מדרג.

17. אשר על הדברים האמורים בכתב התשובה ובהודעות המשלימות, יטענו המשיבים כי דין העתירה להידחות.

היום: י' שבט תשס"ה
20 ינואר 2005

אוריף קורן
ממונה על ענייני בני"צים
בפרקליטות המדינה